

GYÖNGYÖSI

KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

II. évfolyam. || 11 sz. || 1940. november hó. Megjelenik minden hónapban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Szent Bertalan Plébánia.

LŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 1 PENGŐ. EGY SZÁM ÁRA 10 FILLÉR.

GYÖNGYÖSI
KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

XII. ÉVFOLYAM. 11. SZÁM

Gyöngyös, 1940. nov. hó.

Krisztus Király

napiparancsa.

Megültük ünnepét. A világ minden templomában zengett az ének: Krisztus győz! Krisztus uralkodik! Krisztus parancsol! Ezt a paracsot nagyon sokan hallották. Nemcsak azért, mert ezen a vasárnapon se voltak a templomban, hanem azért, mivel lélekben régen elpártoltak Krisztustól. Elárvult lelkükben pedig ott sziszeg a protestálás: »Nem akarjuk, hogy ez a galileai uralkodjék felettünk!«

Régi időben ha baj volt, a királyunk végig hordatta az országban a véres kardot. Kihirdették: Veszélyben a haza! Ez a király parancsa!

Véreskardot most is hordanak szét a világban. Hála Istennek, hogy nem a mi hazánkban. Krisztus a királyi trónjáról: a teszületről hirdeti napi parancsát!

»Az én országom nem e világról való. Nem stukáitokra számítok, nem szuronyaitokra támaszkodom. Országomnak nem az adótok az alapja. Az én országom szivetekben van. Trónja a szentkereszt, felvonulási utjai Krisztus parancsai, erődjei a gyónatószékek. Kitüntetései a szenvedések, a stigmák, a keresztek.

Ez az ország forog most veszélyben. Amikor még a hűségesek sem mernek nyíltan hitet tenni mellettem, mert — félnék... amikor e gyűlölet és hitetlenség lázad Egyházam ellen, melyben láthatatlanul élek... amikor az istentelenség szobrot állít Judásnak... mikor a rágalom fröcsög szerte-szét a világon, — mindig az én országom ellen dül a harc.

Én most harcba szólítlak katolikus hívő. Nem azért, mert országom végpusztulásától félek, hisz' ez az ország látott már nagyobb viharokat is. Harcba szólítlak, mert tudni akarom, ki a hű, kire számíthatok a döntő harcok idején.

Harcba szólítlak az elhatalmaskodó gonoszság ellen. Ez a nagyhatalom erőszak tankkal, rágalom bombavetővel, rotációs gépekkel, megtévesztésekkel harcol ellenem. A ti leg-hatásosabb fegyveretek nem a tank, repülőgép, vagy bomba lesz, hanem a katolikus öntudat, a tántorithatatlan hűség, az áldozatokra is kész szeretet és az Isten parancsaitól irányított katolikus élet. Ezek a fegyverek hatalmasabbak a gonoszság minden technikai felkészültségénél és szervezettségénél — ezekkel a fegyverekkel új világokat lehet letérdeltetni az én trónom, a feszület előtt.

De harcra hívlek titeket önmagatok ellen is. Harcra szenvedélyeitek lázongó véretek, tétlenségtek, megfogyatkozó hitek gyenge akaratotok és végzetes könnyelműség ellen is... Nekem csak olyan hívő kell, kinek akarata küzdőképes, ki nem alkudozik velem s nem akar két úrnak szolgálni... aki utolsó lehetőségig dolgozik, azért, hogy eljöhessen az egész világra az én országom.

Tudom, hogy ez harc nem könnyű. Sok lemondásra, önmegtagadásra, fegyelemre, engedelmességre lesz szükségetek. Tudom, hogy sok sebet kaptok majd a harcban. Megkörünyékez benneteket a kislelkűség, közöny, elfeledés, a csábítás. Ne féljete, én veletek leszek! Ha elfáradtok a harcban, én erősítelek meg az élet kenyérével... Ha sebeket kaptok a harcban, én gyógyítom meg a sebeket a gyóntatószékben... Ha elfog a kislelkűség én bátorítalak benneteket kegyelemmel.

Hogy meglássátok nem hiába harcoltok, én megjutalmazom hűséges katonáimat. Pénzt, rangot nem adok, hanem a legnagyobb kitüntetéset, amit elképzelhettek: az istenfiságot, és ezek örök boldogságát."

Katolikus Testvér! Hallod? Téged is hív Krisztus Király... Veszélyben Krisztus Király kereszt-trónja.... ugy-e te is vállalsz a harcot a gonoszság és szenvedélyeid ellen? Ugy-e nem leszel hűtlen s nem pártolsz át az ellenség táborába?... Dolgozol országáért?

Testvér! Krisztus Király hív!.... Hallottad napi parancsát. Térdelj le ma és ezt imádkozza szived: Királyom hűség esküt teszek... Megyek... Vállalom a harcot, mert hiszem, hogy Te fogsz egyszer győzni, uralkodni, parancsolni.

Uram én hiszem, hogy eljő országod az egész világra!

Emlékezzünk meg halottainkról.

Szent Pál apostol figyelmeztet bennünket, hogy a mi kedveseinkért, akik elaludtak az Urban ne bánkódjunk úgy, mint azok akiknek nincs reményük a feltámadásban és az örök életben. (I Tessz, levő. 4. 12) Azért nevezi alvásnak a halált is, hogy semmiképpen se kételkedjünk a felébredésben. Hiszen az alvónak minden pillanatban várhatjuk ébredését, így azokét is bizton remélhetjük, akik az Urban pihentek el. Habár ezt hisszük és valljuk, mégis megvan mindannyiunkban egy bizonyos természetes szomorúság és bánat akkor, amikor a halállal találkozunk. És ez szinte magától érthető valami. Mert az elválás és elszakadás ellen tiltakozik minden. Nem örökös az elválás és akik elmennek tőlünk, csak megelőznek bennünket. Ezért természetes a szomorúság és a bánat. De az Apostol nem is azt modja, hogy ne szomorkodjunk, hanem hogy ne úgy, mint azok, akiknek semmi reményük sincs. Igenis gyászoljuk elhunytainkat, de nem oktalanul hajunkat tépve, ruhánkat szaggatva s a végzetet átkozva, hanem a reménység és megnyugvás könnyeit öntve, amely könnyek kedvesek Isten előtt, amint Lázár nővéreinknek könnyei az Ur Jézus előtt. Igenis gyászoljuk szeretteinket, de nem csak pompás temetéssel, koszoruk tömegével

és gyönyörű siremlékkal, mert ezek inkább az élőknek szolgálnak vigaszul, a szegény elköltözöttnek pedig semmitsem használnak, de gondolkunk a lelkekre, amelynek megmentése az ittmaradottak elsőrendű kötelessége. Mennyi szebbnél szebb temetést láttunk már, amelyen nem feledkeznek meg az elhunyt érdemeiről, kitüntetéseit is körülhordozzák. sőt kedvenc állatait is a gyászolók közé állítják, de ugyan hány szivből fakadó fohász száll az ilyen alkalmakkor annak a léleknek üdvösségére az Egek Urához?

Pedig milyen kimondhatatlan sohajttal ostromolnak bennünket elhunytjaink. Könyörüljete rajtam, könyörüljete rajtam legalább ti barátaim (Jób. 19. 21) legalább ti fiaim leányaim, akiknek házamat, földemet hagytam s akikért mindenemet feláldoztam. Oh ha hallanánk a szenvedő lelkeknek jajját és esengését, keserű lenne minden falat a szánkban mindaddig, amíg Istent meg nem engeszteljük érettük. Hiszen a hittudósok általános felfogása szerint a tisztítóhely legkisebb szenvedése nagyobb, mint a legnagyobb földi kín (Szt. Tamás.) A szenvedés, melynek akkora szerep jut a földön. Istennek utolsó angyalaként még egyszer megkeresni a lelket, hogy kiégessen abból minden salakot és szennyet, amely távol tartja őt végső céljától. Ha tehát legkisebb szenvedésünk nagyobb, mint a mi legnagyobb gyötrelmünk, hogyan kellene imádkoznunk, hogyan ostromolnunkszüntelen Jézus irgalmas szívét, hogy az ő állandó és mérhetetlen fájdalmukon valami keveset könnyíthessünk. De különösképen milyen buzgósággal kellene szentmisét ajánlanunk érettük és pedig nem csak évforduló napokon, hanem máskor is ha módunkban áll, mert minden imádságnál, minden jó cselekedetnél és alamizsnánál többet ér egy szentmise, melyben a Krisztus keresztáldozatának megváltói gyümölcseit alkalmazhatom és ajánlhatom én megholtjaimért. Micsoda mérhetetlen kegyelmi áradat ömlik csak egy szentmisében is a tisztuló lelkekre és hogyan oltja ki a gyötörő lángtengert fölséges áldozatában Krisztus drága vére. Értem már, hogy Agostont miért kérte anyja, hogy ne diszes temetést rendezzenek neki, se drága emléket ne állítsanak, hanem emlékezzenek meg róla a szentmisében. Mert az elhunytak a minden bünt eltörlő megváltó vért után szomjaznak és ezt kizárólag a szentmise áldozat bemutatása által kaphatják meg. Ennek a megfontolása megtaníthat mindannyiunkat arra, hogy az elhunyt kedvesért mindenek előtt szentmisét kell Istennek bemutatnunk és csak azután törődnünk az anyagiakkal. — Kevés vá-

rosban lehet tapasztalni azt, amit Gyöngyösön, hogy elhunytjaikra az itt-maradottak szentmisék szolgáltatása által olyan szeretettel gondolnak. És csak ritka kivétel az a család, ahol minden más előbbrevaló a temetésnél, mint a szentmise. Hála Istennek, hogy így van, de akik még sem gondoltak ilyen lélekkel övéikre, vagy akik hanyagok lettek volna eddig, fontolják meg nagyon, hogy ők is oda jutnak egyszer a szenvedés helyére és nekik is minden boldogságuk az lesz, ha értük imádkoznak és szentmisét szolgáltatnak.

Halottak estéje van, az élők városa szinte kihál, hogy megelevenedjék a holtak városa, a szeretet és emlékezés tüzlángjai az égig csapaak föl. Gondoljunk most és máskor is azokra akik előbb elmentek mint mi, gondoljunk rájuk, de ne csak a virág szépségében és gyertyák fényében, hanem még inkább szívünk fohászában s a legszentebb áldozatban.

Hitéleti tájékoztató.

November hó.

Szent Bertalan plebánia.

Első péntek. Előző csütörtök d. u. 3-6 óráig gyóntatás. Péntek reggel 6 órától gyóntatás. A Menház kápolnájában egész nap szentségimádás. — Mindenszentek ünnepén délután fél 3 órakor vacsernye. Utána rövid gyászvacsernye van, melynek végzetével körmenetileg kimegyünk a temetőbe. A temetőkápolna előtt ájtatosságot végzünk az összes elhunytakért, ezután a hősök sírjánál gyászünnepélyt tartunk. Az ünnepély után visszatérünk a szent Bertalan templomba, hol Liberát mondunk a megholt hivekért. Este 7—8 óráig harangozás, mely alatt imádkozunk kedves elhunytjainkért. — 2. Szombat. Halottak napja. 8 órakor ünnepélyes gyázmise az összes megholt hivekért. A temetőkápolnában reggel 7 órakor gyázmise. — 3. Első vasárnap. d. u. 6 órakor az Oltáregylet imádási órája. Végezzük a 20-ik

maóráát. Délután fél 5 órakor a Szociális Testvérek Társasága emlékező estét tart kedves elhunytjaikról. Vendégeket szívesen látunk.

4.-én hétfőn az egri főegyházmegye elhunyt érsekeiért és püspökeiért. 5.-én kedden az elhunyt papjaiért. 6-án szerdán összes tanítóiért, mindhárom napon 8 órakor szentmisét mondunk. — 5.-én Hanisz Imréért a város jótevőjéért 9 órakor szentmisét végzünk. 19.-én kedden Árpádházi Szent Erzsébet napján a Szent Erzsébet templomban 9 órakor körmenet és szentmise van. — Advent első vasárnapja december hó 1-én van. — November hó folyamán — a megholtak hónapjában — minden buzgó hívő igyekezzék megholtjaiért sokat imádkozni, jószívvel alamizsnálkodni és érettek szentmise áldozatot felajánlani.

Szent Ferencrendi plebánia.

November 1 Mindenszentek ünnepe. D. u. 3 órakor ünnepélyes vesperás, mely után a temetőbe indulunk. A temetőből visszatérve Liberát végzünk az elhunytakért. Este 7-8 óráig harangszó, mely alatt közös imaóráát végzünk. — 2. Szombat halottak napja. Szentmisék fél 6 órától vannak. 8 órakor az összes megholtakért gyászmise van. — 3-án Első vasárnap. A litánia után a Rózsafüzér Társulat titoksorsolása. — December hó 1-én Advent első vasárnapja, mely után minden hétköznap fél 6 órakor hajnali szentmisét tartunk.

Gyöngyöspüspöki templomban.

Nov. 1. Mindenszentek ünnepe. D. e. 9 órakor szentbeszéd és nagymise, D. u. fél 3 órakor litánia, utána körmenet a temetőbe. Itt ájtatosság a megholtakért, utána a templomba visszatérve Liberát végzünk. Este 7 órakor harangszó, mely alatt szentolvasó ájtatosság van a templomban a meghol-

takért. — 2. Halottak napja. Reggel 7 és fél 8 órakor csendes szentmisék. 8 órakor liberás nagymise az összes megholtakért. — 3., 10., 17. és 24-én 9 órakor szentbeszéd és nagymise, délután 3 órakor litánia. — December 1-én Advent első vasárnapja. Advent hétköznapjain fél 6 órakor Rorate.

HIREK

A Szent Bertalan Plebánia rendezésében ez évben is megtartjuk az AC világnézetitanfolyamokat. Az első előadás október 24-én volt. A Szentkorona ház disztermében, melyet szépszámú közönség nagy figyelemmel hallgatott. A tavalyi siker remélhetőleg az idén is meg lesz tartva.

A Szent Bertalan Egyházközség Kulturális szakosztálya október 11-én tartotta alakuló gyűlését. Az elnöklő Dr. Csengő Nándor, gimnáziumi igazgató ismertette a szakosztály ezidei munkatervét. Mint legközelebbi teendőt, egy erdélyi est megrendezését tüzték ki célul. Ez előreláthatólag november 30-án, vagy december elsején lesz egy igen kiváló erdélyi képviselő részvételével.

Az idei Karitásztadélutánok megkezdődtek, Minden hó második vasárnapján ezután rendszeresen rendezik.

A Katolikus Énekkar 27-én tartotta évi közgyűlését. Az énekkar nagy szorgalommal és lendülettel készül a hamarosan sorra kerülő budapesti rádiós szereplésére.

A főegyházi Énekkar ezévi Cicilia napját nem 22-én tartja technikai okok miatt, hanem 21-én. Az érdekeket ezuton is szeretettel meghívjuk.

A három patai esperes kerület papsága nov. 11-én Gyöngyösön AC értekezletet tart.

A Gyöngyösi Ipartestület október 20-án tartotta székházszentelését. Délelőtt 9 órakor testületileg vettek részt szentmisén az alsóvárosi templomban. A magasrangú kiküldöttek és a helybeli szónokok egyaránt kérték a Tisztes iparra a Mindenható áldását. Remélhetőleg kérésük meghallgatásra is fog találni.

A Katolikus egyesületek vezetői figyelmébe ajánljuk ezúton is azt az értekezletet, melyet november 12-én tartunk a Szentkoronaház dísztermében, este 6 órai kezdettel. Ezen a közös megbeszélésen alapítják majd meg, melyik egyesület, mikor tartson előadást, táncmulatságot stb. Így a rendelkezésünkre álló termet jobban ki tudjuk majd használni és nem kell sok nehézséggel megküzdenünk, ami eddig a legnagyobb igyekezet mellett is fenállt.

A városi menház kertjében új napközi otthon létesült. Ennek igen nagy a jelentősége, mert éppen a legszegényebb és erre legjobban rászoruló gyermekeknek nyújt segítséget. A Szociális Missió Nővéreinek buzgósága lehetővé tette a szolgálat zavartalan ellátását. Munkájuk minden bizonnyal eredményes lesz.

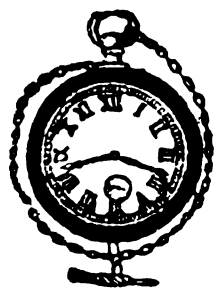
A Fejérvárné Intézetbe az eltávozott Simon Anna nővér helyébe Bujna Mária Lujza nővér jött, ki a megüresedett tanítónői állást tölti be. A Mária Tanodába új ovónő gyanánt Jakabffy Laura nővér jött. Új tanítónő lett ugyanitt M. Irén kedves nővér.

Tévedések elkerülésére közöljük, hogy az állam által előírt hústalan napok nem azonosak az Egyház által elrendelt egyetlen hústalan nappal. Az egyház bőjti fegyelme sokkal szigorubb és ezt csakis az egyház magyarázhatja. Az állam megengedi az egyes husaprólékokat és bizonyos husféléket az általa előírt hústalan napokon, de az egyház pénteken minden husból készült ételt tilt, még a huslevest is. A zsír használata azonban ezeken a napokon természetesen szabad.

Krisztus Királyünnepén a Szivgárdák évi tagfelvételüket tartották a Szent Bertalan Főplébánia templomban. A lélekemelő ünnepségben igen sok szülő és hívő gyönyörködött. A buzgó pajtik egyöntetű, bátor fellépéssel szép sikert arattak. Jézus Szive áldja és oltalmazza meg őket!

Petróczy Erzsébet ovónő 14 évi szolgálat után Egerbe lett áthelyezve. Emlékét szeretettel őrizzük.

Fógel Gyula

Telefon:

388

óraműves, ékszerész és lát-
szerész. Eterna, Alpine, Tellus,
Wyler órák egyedárusítója.

Óra és szemüveg különleges-
ségek

Üvegcsiszolások.

Szemüvegek recept szerint is.

Gyöngyösön

Hanisz-tér

Alapítva : 1884-ben

Kunsay Béla

mézeskalácsos és
viaszgyertyakészítő
Mézsütemény,
méhviasz,

templomi gyertyák nagy
választékban állandóan
raktáron.

Gyöngyös,
Zita királyné u. 6.

Mielőtt kalapját besze-
rezné, jöjjön el és nézze
meg üzletemet!

Kaphatók : gyapju és nyul-
szőr kalapok minden mi-
nőségben !

Javítások pontosan és
szakszerűen készülnek !

Kriszt Lajos

Gyöngyös,
Kossuth-u. 10.

Hungária-nyomda nyomtatása, Gyöngyös.
Bérlő: Czobor Mihály

Felelős nyomdavezető: Czobor Mihály

Tulajdonos: Nigrinyi Ferenc
Felelős kiadó: Dr. Bernát Ferenc

EGYHÁZMEGYEI TAKAREKPENZTAR R.T.

EGER — GYÖNGYÖSI
FIÓKINTÉZETE
GYÖNGYÖS
TELEFON: 230.

Legelőnyösebb feltételek mellett folyósít kölcsönöket vállalkozásokat finanszíroz, átutalásokat gyorsan és olcsón teljesít. **Betéteket** könyvecskére és folyószámlára elfogad és a legkedvezőbbben kamatoztat.